

Jean Monnet Chair
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Parlament Europejski

Status posła

1. Poseł do PE był przedstawicielem narodów państw należących do UE (art. 190 TWE). Od TL reprezentuje „obywateli Unii” (art. 14 ust. 2 TUE)
2. Poseł ma mandat wolny i nie może być związany żadnymi instrukcjami (art. 1, art. 4 ust. 1 Aktu o wyborach bezpośrednich)

Uprawnienia Parlamentu Europejskiego

Uprawnienia ustawodawcze

1. Status równorzędnego z RUE prawodawcy unijnego (art. 14 ust. 1 TUE)
2. Udział w procesie legislacyjnym w ramach ZPU i SPU (art. 289 ust. 1-2 TFUE)
3. Pośrednie prawo do inicjatywy w dziedzinie prawa pochodnego (art. 225 TFUE)
4. Bezpośrednie prawo do inicjatywy w dziedzinie prawa pochodnego:
  - decyzja RUE o ustanowieniu „jednolitej procedury” lub „wspólnych zasad” w wyborach do PE (art. 223 ust. 1 TFUE)
  - rozporządzenie PE określające status i ogólne warunki pełnienia funkcji deputowanego (art. 223 ust. 2 TFUE)
  - rozporządzenie PE określające status i ogólne warunki pełnienia funkcji RPO (art. 228 ust. 4 TFUE)
  - rozporządzenie PE dotyczące wykonywania uprawnień śledczych (art. 226 TFUE) (od TL)

Uprawnienia ustawodawcze

5. Bezpośrednie prawo do inicjatywy w dziedzinie prawa pierwotnego (od TL):
  - decyzja RE określająca skład PE (art. 14 ust. 2 TUE)
  - ZPRT (art. 48 ust. 2 TUE)
  - UPRT Części III TFUE (art. 48 ust. 6 TUE)
6. Nie może samodzielnie uchwalać aktów prawnie wiążących
7. Uchwala akty prawnie niewiążące – opinie, zalecenia i rezolucje

Uprawnienia budżetowe

1. PE wraz z RUE stanowi tzw. władzę budżetową UE, która corocznie określa wydatki i dochody UE
2. Procedura budżetowa – podobna do ZPU (komitet pojednawczy, trilog)

Uprawnienia kontrolne

1. Rozpatruje petycje obywateli UE, osób fizycznych i prawnych w sprawach ich bezpośrednio dotyczących. Komisja ds. petycji może przedłożyć daną kwestię RPO, przesłuchać sygnatariuszy, przedłożyć PE projekt rezolucji dotyczący petycji (art. 227 TFUE)
2. Ustanawia tymczasowe komisje śledcze do zbadania zarzutów naruszenia lub niewłaściwego administrowania w stosowaniu prawa wspólnotowego (art. 226 TFUE)
3. Kieruje pytania pisemne i ustne do KE (art. 230 TFUE)
4. Wysłuchuje RUE i RE (art. 230 TFUE)
5. Przesłuchuje prezesa i członków zarządu EBC (art. 284 ust. 3 TFUE)

Uprawnienia kontrolne

6. Rozpatruje sprawozdania RE (art. 15 ust. 6 TUE), KE (art. 233 TFUE), EBC (art. 284 ust. 3 TFUE) i RPO (art. 228 ust. 1 TFUE)
7. Wyraża wotum nieufności wobec KE (art. 17 ust. 8 TUE)
8. Kieruje skargi do TSUE o unieważnienie aktu prawnego przyjętego przez KE, RUE i EBC lub zaniechanie przez nie działania (art. 263-265 TFUE)
9. Kontroluje wykonanie budżetu i udziela absolutorium dla KE (art. 318-319 TFUE)

Uprawnienia nominacyjne

1. Mianuje RPO (art. 228 ust. 1 TFUE)
2. Wybiera przewodniczącego KE oraz wyraża zgodę na nominację całego kolegium KE (art. 17 ust. 7 TUE)
3. Wydaje opinię w sprawie nominacji przez RUE członków TO (art. 286 ust. 2 TFUE) oraz mianowania Zarządu EBC przez RE (art. 283 ust. 2 TFUE)

Uprawnienia międzynarodowe

1. Wyraża zgodę na decyzje RUE w sprawie zawarcia (art. 218 ust. 6 TFUE) m.in. :
  - układów stowarzyszeniowych
  - umów akcesyjnych
  - porozumień mających istotne skutki budżetowe
  - umowy o przystąpieniu UE do EKPCz
  - umów dotyczących dziedzin, w których stosuje się ZPU lub SPU, jeżeli wymagana jest zgoda PE

Uprawnienia międzynarodowe

2. Wydaje opinię w pozostałych przypadkach zawierania UM (z wyjątkiem art. 207 TFUE: wph)
3. Zgody lub konsultacji PE nie wymagają decyzje RUE o zawarciu UM dotyczących WPZiB
4. Podobnie jak dotąd w razie niewydania przez PE opinii w terminie określonym przez RUE, może ona stanowić samodzielnie (art. 218 ust. 6 TFUE)

Uprawnienia organów Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący PE

1. Kieruje całością prac PE i jego organów
2. Przewodniczy obradom PE i zapewnia ich sprawny przebieg
3. Reprezentuje PE na zewnątrz

Prezydium PE

1. Kieruje wewnętrznym funkcjonowaniem PE
2. Odpowiada za preliminarz PE, organizację administracyjną i finansową, sekretariat i jego sekcje
3. Przyjmuje wytyczne dla kwestorów
4. Mianuje Sekretarza Generalnego PE

Konferencja Przewodniczących

1. Określa organizację prac PE i program prac legislacyjnych
2. Określa kalendarz i porządek dzienny posiedzeń plenarnych, skład komisji, delegacji i podział kompetencji między nimi
3. Odpowiada za relacje z innymi instytucjami i organami UE, PN, PT i OM

Konferencja Przewodniczących Komisji

1. Przekazuje Konferencji Przewodniczących zalecenia dotyczące prac komisji oraz ustalania porządku dziennego sesji miesięcznych

Konferencja Przewodniczących Delegacji

1. Przekazuje Konferencji Przewodniczących zalecenia dotyczące prac delegacji

Komisje parlamentarne

1. Stałe (20 w latach 2014-2019)
2. Tymczasowe (śledcze i specjalne)

Stałe komisje parlamentarne

1. Rozpatrują sprawy powierzone im przez PE lub Przewodniczącego PE w imieniu Konferencji Przewodniczących w przerwie między sesjami miesięcznymi
2. Opracowują:
  - raporty ustawodawcze i nieustawodawcze
  - raporty ustawodawcze i nieustawodawcze z własnej inicjatywy
  - opinie na temat projektów aktów ustawodawczych i nieustawodawczych
3. Raport ustawodawczy zawiera projekt poprawek do wniosku ustawodawczego, projekt rezolucji ustawodawczej, a w razie kosztorys (skutki finansowe)
4. Raporty ustawodawcze dzielą się na 3 kategorie, w zależności od procedury legislacyjnej (ZPU, SPU, procedura budżetowa)

Stałe komisje parlamentarne

5. Raport nieustawodawczy zawiera projekt rezolucji nieustawodawczej, a w razie potrzeby kosztorys (skutki finansowe)
6. Raport z własnej inicjatywy (ustawodawczy i nieustawodawczy) sporządzany jest przez kompetentną komisję parlamentarną, która nie została poproszona o konsultację lub opinię

System raportów

1. Projekt raportu przygotowuje sprawozdawca wybrany przez komisję spośród jej członków
2. Projekt jest rozpatrywany przez komisję parlamentarną (z udziałem przedstawicieli KE, jeżeli wniosek pochodzi od niej)
3. Następnie całość projektu raportu (poprawki, rezolucja, kosztorys) jest głosowana na posiedzeniu komisji
4. Po jednomyślnym przyjęciu całość projektu raportu jest wysyłana na posiedzenie plenarne PE
5. Jeżeli opinia komisji nie jest jednomyślna, mniejszość musi dołączyć streszczenie swojego stanowiska
6. Przed spotkaniem plenarnym frakcje decydują, jakie poprawki zaproponować i czy będą wspierać dany raport, czy też nie
7. Delegacje partii narodowych, szczególnie te większe, często zbierają się we własnym gronie, zanim spotkają się z resztą frakcji

System raportów

8. PE rozpatruje wniosek KE na podstawie raportu
9. PE głosuje (w pierwszym czytaniu) w następującej kolejności:
  - nad poprawkami do wniosku ustawodawczego
  - nad wnioskiem wraz z poprawkami
  - nad poprawkami do projektu rezolucji ustawodawczej
  - nad całością projektu rezolucji ustawodawczej, który zawiera oświadczenie o przyjęciu wniosku ustawodawczego, jego odrzuceniu lub zaproponowaniu poprawek
10. System raportów powoduje, że poszczególni członkowie, zwłaszcza sprawozdawcy, a nie przewodniczący komisji są najważniejszymi osobami w przewodzie legislacyjnym

Komisje śledcze

1. Zadania komisji śledczych są określone w momencie ich powołania
2. Badają zarzuty naruszenia lub niewłaściwego administrowania prawa UE, z wyjątkiem spraw rozpatrywanych przez TS lub SPI

Komisje specjalne

1. Zadania komisji specjalnych są określone w momencie ich powołania
2. Zajmują się bieżącymi, ale ważnymi kwestiami integracji (np. komisja specjalna ds. zmian klimatu)

Frakcje parlamentarne

1. Ponadnarodowe grupy polityczne wybierane z co najmniej 1/4 PC, złożone z co najmniej 25 posłów